

Cirkulärnr: 2001:122
Diariernr: 2001/2047
Nyckelord: Gymnasieelevers resor, inackordering
Handläggare: Laina Kämpe
Sektion/Enhet: Skolsektionen
Datum: 2001-10-30
Mottagare: Kommunstyrelse
Skolstyrelse/motsvarande
Handikappomsorgen
Individ-och familjeomsorg
Rubrik: Bidrag och stöd till gymnasieelevers resor, inackordering
m.m.

Skolsektionen
Laina Kämpe

2001-10-30

Kommunstyrelsen
Skolstyrelsen/motsvarande
Handikappomsorgen
LSS-handläggare

Bidrag och stöd till gymnasieelevers resor, inackordering m.m.

Utredningen om funktionshindrade elever i skolan, FUNKIS (SOU 1998:66), har utrett hur ansvaret för utbildning och omvårdnad för vissa funktionshindrade elever ska fördelas mellan stat, kommun och landsting samt hur verksamheten ska finansieras. Utifrån utredningens förslag har riksdagen fattat beslut som innebär vissa förändringar jämfört med nuvarande bestämmelser.

Förändringarna, som trädde ikraft 1 juli 2001, rör bland annat kommunernas kostnadsansvar för elever vid riksgymnasieverksamhet för rörelsehindrade elever. De nya bestämmelserna rörande gymnasieelever vid riksgymnasierna för rörelsehindrade ungdomar skiljer sig ifrån vad som gäller för andra elever i gymnasieskola och gymnasiesärskola. För att lättare hålla isär de olika bestämmelserna redovisas nedan vad som gäller för respektive verksamhet.

Gymnasieskolan

Elever i gymnasieskola har rätt till dagliga resor om färdvägen är minst 6 kilometer. De elever som behöver bo utanför det egna hemmet under studietiden har rätt till inackorderingsbidrag. Detta är ett bidrag till boende, fördyrat uppehälle och veckoslutsresor. Om stödet ges kontant, skall det utgå med lägst 1/30 av basbeloppet månadsvis för varje hel månad som eleven bor inackorderad. Lägsta bidrag uppgår för närvarande till 1 230 kronor per månad. Såväl kostnaderna för dagliga resor som för inackorderingsbidraget är ett ansvar för elevens hemkommun.

Fristående gymnasieskolor

Enligt lagen om kommunernas skyldighet att svara för vissa elevresor har elever i fristående gymnasieskolor också rätt till ersättning för dagliga resor mellan bostaden och skolan av hemkommunen. Ansvaret gäller för sådana resor där färdvägen är minst 6 km. Däremot har inte eleverna rätt till inackorderingsbidrag av kommunen eftersom detta stöd enbart riktas till elever i kommunala gymnasieskolor. För elever i fristående gymnasieskolor gäller i stället att de söker inackorderings-tillägg hos CSN.

Gymnasiesärskolan

Elever i gymnasiesärskola har rätt till skolskjuts, om sådan behövs med hänsyn till färdvägens längd, trafikförhålladerna, elevens funktionshinder eller någon annan särskild omständighet. Eleverna i gymnasiesärskolan, har i stället för inackorderingsbidrag, rätt till bostad med särskild service för barn och ungdomar enligt LSS 9 § om behov av insatsen finns. Insatsen omfattar boende samt omvårdnad i boendet. I de fall den enskilde eleven bor utanför föräldrahemmet och har inkomst, t.ex pension, kan kommunen ta ut avgift för boendet och maten. För elever under 18 år är föräldrarna enligt LSS 20 § skyldiga att i skälig utsträckning bidra till kommunens kostnader för omvårdnad. Ansvaret för resor åvilar skolan medan LSS-insatsen beslutas av den nämnd som ansvarar för LSS. Avgifter m.m kan tas ut på det sätt som framgår av LSS 18-20 §§.

Riksgymnasieverksamhet för döva och hörselskadade elever

Gymnasieutbildning för döva och hörselskadade elever finns i Örebro. Undervisning erbjuds på samtliga nationella program. Formellt finns inga hinder för huvudmannen som är Örebro kommun att även erbjuda undervisning på specialutformade och individuella program.

Enligt förordning (1995:667) får elever vid riksgymnasierna via det statliga så kallade Rg-bidraget bidrag till kost och logi och omsorg i boendet och annan service. Bidraget är ett riktat bidrag till elever inom riksgymnasieverksamheten. Rg-bidrag lämnas också för resor till och från hemmet, dagliga resor till skolan samt merkostnader på grund av funktionhindret. Bidrag lämnas endast för den del av kostnaden som överstiger den ersättning som eleven får i form av sjukbidrag eller förtidspension och i vissa fall pensionstillskott.

De elever som bor i elevboende har rätt till inackorderingsbidrag av hemkommunen enligt 5 kap. 33 § skollagen.

Hemkommunens kostnadsansvar för utbildningen omfattar programkostnaden samt en extra ersättning på 4 000 kronor per termin.

Riksgymnasieverksamhet för rörelsehindrade elever

Riksgymnasier för rörelsehindrade ungdomar finns i Umeå, Stockholm, Göteborg och Kristianstad. Undervisning erbjuds inom den kommunala gymnasieskolans nationella eller specialutformade program.

Från och med den 1 juli 2001 skall den totala kostnaden för elevernas skolgång, boende och omvårdnad i boendet samt habilitering delas mellan staten, kommu-

nera och landstingen. Enligt beslutet ska elevernas hemkommun betala, utöver en förhöjd interkommunal ersättning till skolkommunen, en ersättning för boende och omvårdnad i boendet. Kostnaderna för boendet och omvårdnaden i boendet uppgår till totalt 564 000 kronor per elev varav kommunen förväntas stå för en tredjedel. För kommunernas del innebär förändringen en ökad kostnad för kost och logi och omsorg i boendet på totalt 188 200 kronor per läsår. För innevarande läsår är kostnaden för höstterminen 84 700 kronor och för vårterminen 103 500 kronor. Elevernas hemlandsting ska stå för en del av habiliteringskostnaderna. Elever som bor på elevhem ska även i fortsättningen betala en elevavgift till skolkommunen/skolhuvudmannen. Elevavgiften för kost och logi uppgår för närvarande till 2 400 per månad.

På samma sätt som för elever vid riksgymnasier för döva och hörselskadade har eleverna rätt till Rg-bidrag för kostnader för kost, logi och annan service samt resor. Eleverna har dock inte rätt till inackorderingsbidrag.

Kommunen ska som tidigare betala interkommunal ersättning till skolkommunen enligt prislistan för aktuellt program samt en extra ersättning som för närvarande är 4 000 kronor per termin (SKOLFS 1992:44). Därutöver tillkommer utifrån den nya ansvarsfördelningen kostnad för ersättningen till staten på totalt 188 200 kronor. Ersättning till staten administreras av Statens Institut för Särskilt Utbildningsstöd, SISUS

Situationen skiljer sig ifrån vad som gäller för andra elever i gymnasieutbildning framför allt när det gäller kostnadsansvaret för omvårdnad i boendet. De frågor som uppstår gäller bland annat vilken nämnd i kommunen som blir kostnadsansvarig.

Insatser enligt Lagen om stöd och service, LSS och Socialtjänstlagen, SOL beviljas enskilda individer utifrån vars och ens individuella behov. Det vill säga att stödet bygger på ansökan från varje enskild individ. Ersättning enligt LSS eller SOL kan således inte utgå i form av ett generellt belopp. Utifrån att det utvidgade kostnadsansvaret regleras i skollag och gymnasieförordning är vår tolkning att det i första hand blir ett ansvar för skolan i hemkommunen. Vi ser dock inget som hindrar att flera nämnder kommer överens om att dela på kostnadsansvaret

Ett belopp motsvarande statens minskade kostnader har tillförts det generella statsbidraget till kommuner och landsting.

Frågor med anledning av detta cirkulär besvaras av
Skolsektionen

Eva-Lena Arefäll 08-452 79 45, 070-319 79 45, eva-lena.arefall@svekom.se

Laina Kämpe 08-452 79 37, 070-372 34 04, laina.kampe@svekom.se

Mats Söderberg tfn 08-452 79 42, 070-522 79 42, mats.soderberg@svekom.se

Sektionen för Socialtjänst, skydd och säkerhet

Ingrid Söderström 08-452 78 55, 070-661 41 01, ingrid.soderstrom@svekom.se

SVENSKA KOMMUNFÖRBUNDET

Skolsektionen

Louise Fernstedt